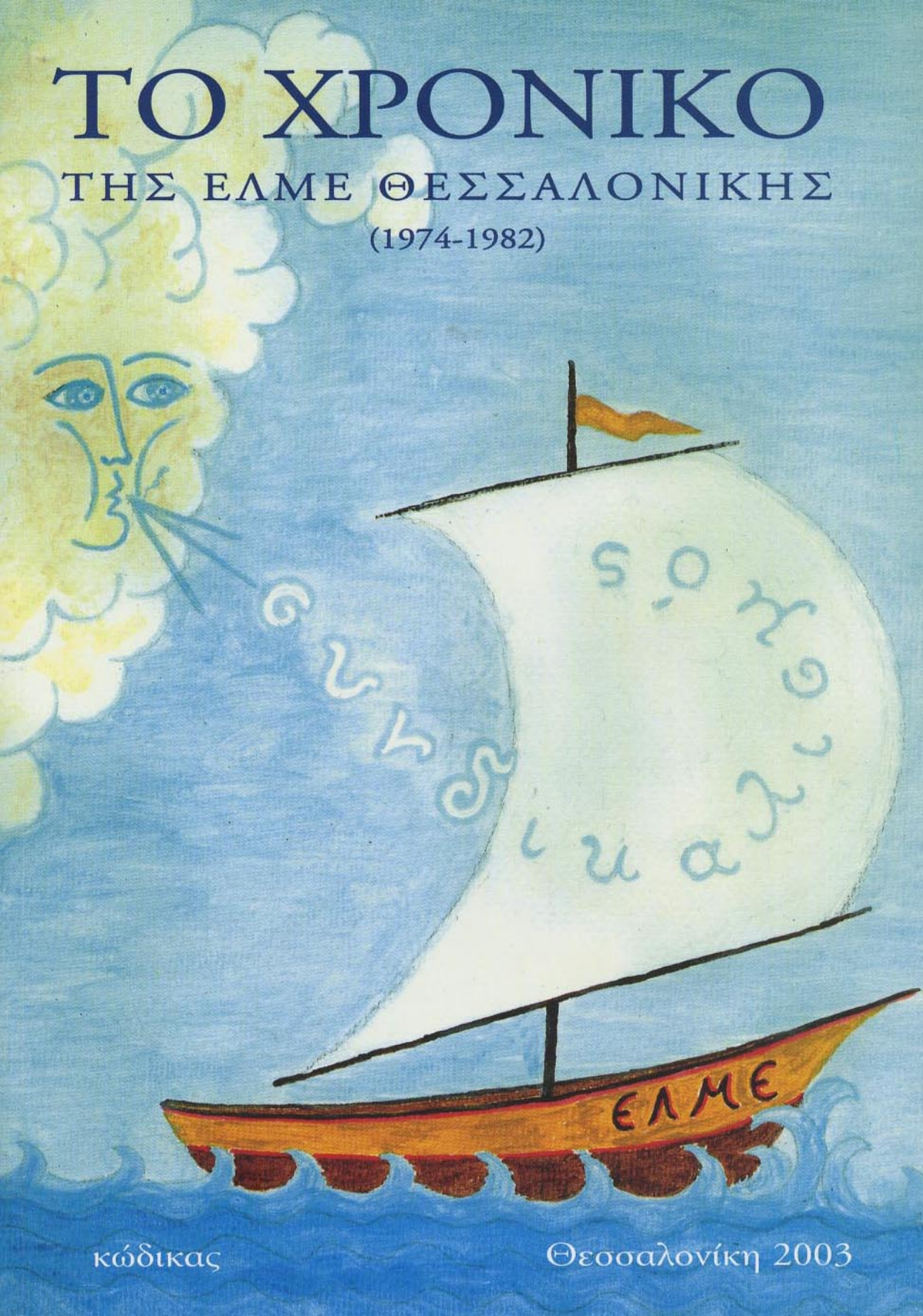

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

ΤΗΣ ΕΛΜΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

(1974-1982)

κώδικας

Θεσσαλονίκη 2003

Ο «νοσταλγικός περίπατος στα κιτρινωμένα αρχεία» της ενιαίας ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης, έργο ζωής, θα έλεγα, των βετεράνων του συνδικαλιστικού κινήματος των καθηγητών Μέσης τότε, Δευτεροβάθμιας τώρα, Δημόσιας Εκπαίδευσης, είναι πια στη διάθεσή μας. Αλλά κι ένα πραγματικό απόκτημα για τη νέα γενιά των εκπαιδευτικών της «μαχόμενης έδρας» για όσους αγωνίζονται «για την καταξίωση της Δημόσιας Εκπαίδευσης» ως αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα και κοινωνικό αγαθό.

Χωρίς διάθεση εξωραϊσμού, οι μάχιμοι-απόμαχοι συνάδελφοί μας κατάφεραν να ξαναζωντανέψουν όχι μέσα από «σπαράγματα μνήμης» ή προσωπικές υποκειμενικές προσεγγίσεις, αλλά στηριζόμενοι σε γραπτές πηγές, τα ηρωικά χρόνια της ανασυγκρότησης και άνθισης του συνδικαλισμού των καθηγητών στη Θεσσαλονίκη, όπως αυτή εκφράστηκε μέσα από τη δράση της ενιαίας ΕΛΜΕ Θεσσαλονίκης (1974-1982).

Φυσικά, δεν πρόκειται για μια ψυχρή καταγραφή των «πεπραγμένων» των εκάστοτε Δ.Σ. της ενιαίας ΕΛΜΕ-Θ. Οι συντάκτες του «Χρονικού» δεν είναι κάποιοι ουδέτεροι ιστοριοδίφες που, με την ασφάλεια που τους παρέχει η απόσταση του χρόνου, σχολιάζουν αφ' υψηλού την ιστορία που έγραψαν κάποιοι άλλοι. Αντίθετα τη βίωσαν, κυριολεκτικά, «στο πετσί τους». Ήταν σε μεγάλο βαθμό οι πρωταγωνιστές της. Ενώ όμως είχαν κάθε δικαίωμα να είναι «βιωματικοί» στην προσέγγισή της, το απέφυγαν, παραμένοντας και στο ζήτημα της μεθόδου «δάσκαλοι» της αντικειμενικότητας.

Αντίθετα με τους σημερινούς κήνσορες του συνδικαλιστικού κινήματος – κατά κανόνα απόντες και πάντα επωφελούμενους από τους κοινωνιούς αγώνες – οι συγγραφείς του «Χρονικού» αντιμετωπίζουν τα προβλήματά του χωρίς να καταφεύγουν σε εύκολες ενοχοποιήσεις των «άλλων». Εξάλλου, στο Παράρτημα που συνοδεύει την έκδοση, μπορεί κανείς να ανατρέξει στα αυθεντικά κείμενα των «κομματικών παρατάξεων» και να κρίνει τη θετική ή αρνητική συμβολή τους στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας και της δράσης του συνδικαλιστικού κινήματος των καθηγητών, την κρίσιμη περίοδο 1974-1982.

Νομίζω ότι μέσα από το «Χρονικό» αναδύονται ως ένα είδος «παρακαταθήκης» προς το σημερινό εκπαιδευτικό κίνημα:

– Η αυτονομία απέναντι στους μηχανισμούς της εξουσίας και των κομμάτων.

– Η συμμετοχή των μελών στη ζωή του συνδικάτου, που δεν μπορεί να εξαντλείται στις εκλογικές διαδικασίες και στην κατάληψη θέσεων στα Δ. Σ.

– Η εθελοντική ενεργός συμμετοχή των μελών στην επεξεργασία και διαμόρφωση «λύσεων» για τα εκπαιδευτικά θέματα.

– Η «ιστορικά τεκμηριωμένη» διαπίστωση πως «σε καμιά υποχώρηση δεν είναι διατεθειμένοι να προχωρήσουν οι κρατούντες, όσο αναγκαία κι αν φαίνεται, αν οι εργαζόμενοι δεν τους υποχρεώσουν σ' αυτή με τους αγώνες τους».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αξιοποίηση των αρχείων της ενιαίας Ε.Λ.Μ.Ε. Θεσσαλονίκης ξεκίνησε από ένα τυχαίο γεγονός. Τα αρχεία είχαν πάρει το δρόμο της πολυτοποίησης, όταν κατά σύμπτωση τα ανακάλυψε και ανέκοψε την πορεία τους ένα μέλος των πρώτων Δ.Σ. της Ε.Λ.Μ.Ε.

Από κει και πέρα σε σύσκεψη κάποιων παλιών συνδικαλιστών αποφασίστηκε κάτι να γίνει με τα αρχεία αυτά. Αν ήταν δυνατόν με αφετηρία το υλικό αυτό να προκύψει μια δουλειά που να εκφράζει όσο γίνεται τα «ηρωικά» χρόνια του συνδικαλισμού των καθηγητών.

Να εκφράζει το μεράκι, το πάθος, την αγωνία τους, τους προβληματισμούς, τα οράματα όχι μόνο των λίγων συνδικαλιστών που πλαισίωναν τα πρώτα μεταχουντικά συμβούλια της Ε.Λ.Μ.Ε. αλλά κυρίως των εκατοντάδων συναδέλφων που αθόρυβα αλλά σταθερά στήριζαν, βοηθούσαν και τελείωναν το έργο των πρώτων.

Εδώ παρουσιάστηκε ένα δίλημμα, γιατί υπήρχαν δύο δρόμοι διεκπεραίωσης αυτού του έργου. Ο ένας αφηγηματικός και άμεσος και ο δεύτερος με το ξετύλιγμα της ζωής και της δράσης της Ε.Λ.Μ.Ε. όπως προκύπτει από τα αρχεία με ελάχιστη παρέμβαση δική μας.

Ο πρώτος είχε τον κίνδυνο της ωραιοποίησης του παρελθόντος από απόμαχους νοσταλγούς. Ο δεύτερος είχε τον κίνδυνο να πάρει τη μορφή έκθεσης πεπραγμένων στις ψυχρές γραμμές της οποίας να πνίγεται όλη η φλόγα δημιουργίας και ο ενθουσιασμός των χρόνων εκείνων.

Χωρίς να παραμελήσουμε τον πρώτο δρόμο, σπριχτήκαμε κυρίως στον δεύτερο θέλοντας έτσι να τονίσουμε την αντικειμενικότητα που προκύπτει από τις γραπτές πηγές.

Το σημερινό Συνδικαλιστικό Κίνημα αποφάσισε να στηρίξει την έκδοση αυτού του βιβλίου.

Μέσα από το “Χρονικό” αναδύονται ως ένα είδος “παρακαταθήκης” προς το σημερινό εκπαιδευτικό κίνημα:

- Η αυτονομία απέναντι στους μηχανισμούς της εξουσίας και των κομμάτων.

- Η συμμετοχή των μελών στη ζωή του συνδικάτου, που δεν μπορεί να εξαντλείται στις εκλογικές διαδικασίες και στην κατάληψη θέσεων στα Δ.Σ.

- Η εθελοντική ενεργός συμμετοχή των μελών στην επεξεργασία και διαμόρφωση “λύσεων” για τα εκπαιδευτικά θέματα.

- Η “ιστορικά τεκμηριωμένη” διαπίστωση πως “σε καμιά υποχώρηση δεν είναι διατεθειμένοι να προχωρήσουν οι κρατούντες, όσο αναγκαία κι αν φαίνεται, αν οι εργαζόμενοι δεν τους υποχρεώσουν σ’ αυτή με τους αγώνες τους”.

